HERRIGINTZA AUZOLANEAN

Lan-taldekako dinamika: ekintzailetza sozialaren lanketa bigarren hezkuntzan

ikastolenelkartea

URRE TXINDO RRA IKAS TOLA

Trantsizio ekosoziala ekonomia sozialaren bidetik: zer egin hezkuntzaren esparruan?

Mikel Errazkin Agirrezabala
m.errazkin@urretxindorra.eus

2023/06/30

51. UDAKO IKASTAROAK 2023

#ElkarEkin

WWW.UEU.EUS

ueu

egiten

motibatuta

hausnartuz

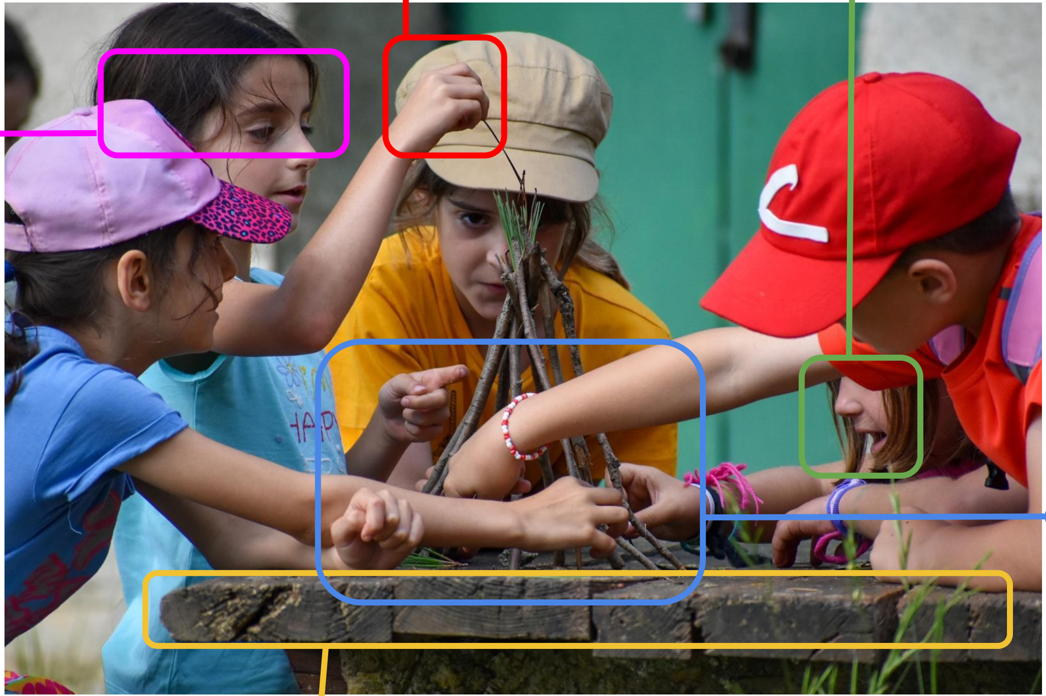

elkarrekin

testuinguru esanguratsutan

ERRONKA

KOMUNITATEAREN ONGIZATERAKO ZERBITZU BAT LANKIDETZAN GARATZEKO IDEIA-LEHIAKETA.

- HERRIKO BIZILAGUNEN BEHARREI ERANTZUTEKO IDEIA ZEHATZ ETA EGINGARRI BAT PROPOSATUKO DUZUE LAUKO TALDEAN.
- IDEIA INGURUKO ZEIN TALDE EDO GIZARTE-ERAKUNDEREKIN GARATUKO DUZUEN PROPOSATUKO DUZUE.
- GIZARTE-EKINTZAILEEN EZAUGARRIAK KONTUTAN HARTUKO DITUZUE.
- ARO GARAIKIDEAN GARATU DIREN PRINTZIPIO ETA ANTOLAKETA KOOPERATIBOAK BETETZEN DITUEN IDEIA IZAN BEHAR DU.
- IDEIA "CANVAS" DIAGRAMA BATEAN AZALDUKO DUZUE.
- IKASKIDE GUZTIEN ARTEAN ERABAKIKO DITUZUE HIRUZPALAU IDEIA EGOKIENAK. HAU DA, INTERESGARRI, ERAGINKOR, BIDERAGARRI ETA ONURA GEHIENAK SORTZEN DITUZTENAK.
- IDEIA EGOKIENAK IKASTOLAN GAUZATUKO DITUZUE, HORRETARAKO IKASKIDE GUZTION ARTEAN IKASLE KOOPERATIBAK OSATUZ.

Ideiak proposatu → **Ideia gauzatu**

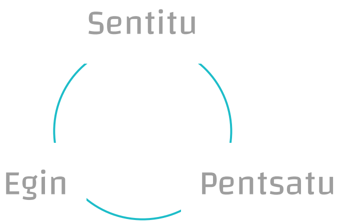

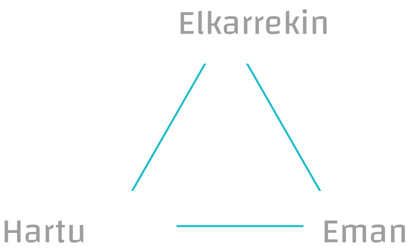

1. TALDEEN OSAKETA

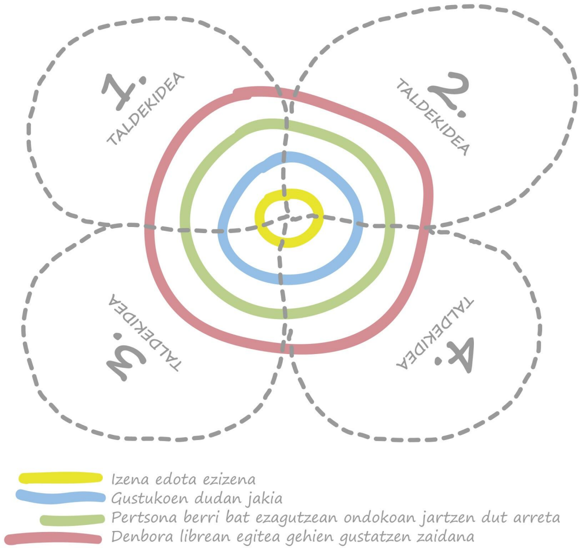

- 1.1. Norberaren identitatea zehaztu
- 1.2 Taldearen identitatea landu
- 1.3 Ardurak banatu

2. ERRONKAREN KOKAPENA

- 2.1 Eskakizunak identifikatu
- 2.2 Aurrezagutzak arakatu
  - Ekintzailetza kooperatibagintza ekintzailetza soziala
  - Kasu azterketa: **Goiener energia berriztagarrien sorkuntza eta erosle kooperatiba**

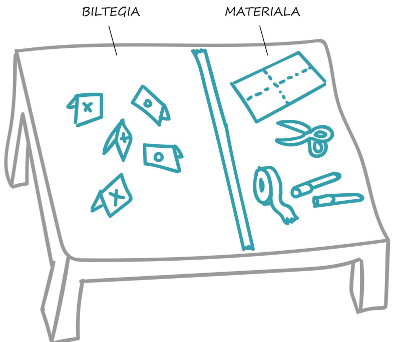

3. SENTITU

3.1 EKINTZAILE IZAN

3.2 KOOPERATIBAK ARO GARAIKIDEAN

KASUAK
• Rochdale-ko aitzindariak (1844), lehen industrializazio-garaian • *Établissements Économiques des Sociétés Mutuelles de Reims* (1866), bigarren industrializazio-garaian • *Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu* (1934), Espainiako II. Errepublikaren garaian • Arrasateko Kooperatiba Esperientzia (1941), frankismo-garaian

3.3 PRINTZIPIO KOOPERATIBOAK

[Printzipio eta antolaketa kooperatiboa Ikastoletan]

3.4 EKINTZAILETZA SOZIALA

- Ekimenaren izena eta kokapena.
- Zer zerbitzu edo produktu eskaintzen duten eta zer hartzailearentzat.
- Ekimenak zer gizarte- edo ingurumen-beharrizani erantzuten dien.
- Ekimenaren onura sozialak.

3.5 WORLD CAFEA

3.6 GOGOETA KAIERA

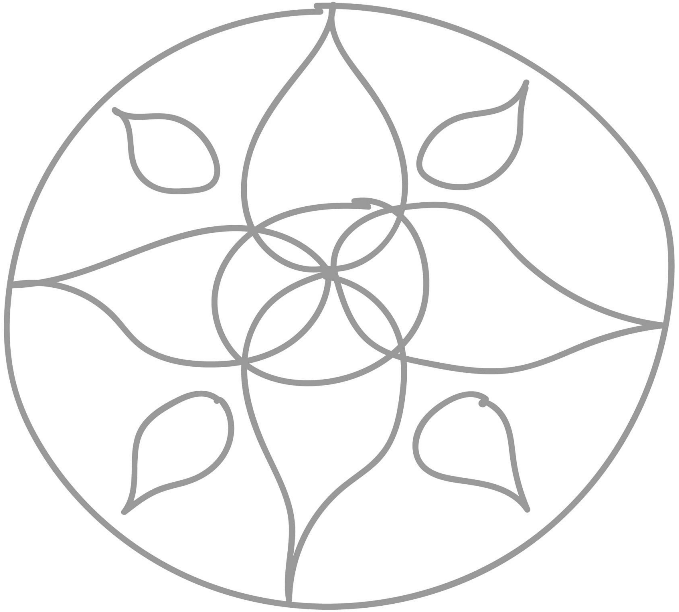

4. PENTSATU

4.1 KOMUNITATEAREN BEHARRIZANAK IDENTIFIKATU

Gure inguruko komunitateak zer beharrizan dituen zehazteko, *brainstorming* edo ideia-jasa egiten hasiko gara taldeka. Ideiak proposatzeko orduan, ahalik eta jarrera irekiena izaten saiatu behar dugu.

4.2 BANAKAKO PROPOSAMENAK EGIN

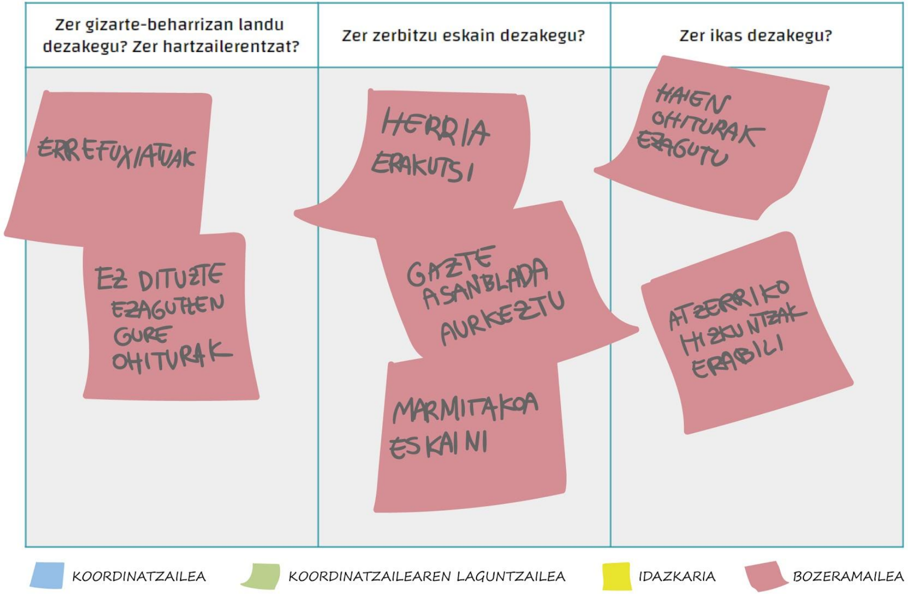

4.3 PROPOSAMENA TALDEAN ADOSTU

Banaka egin berri dituzuen proposamen horietatik abiatuta, taldean proposamen bat adostu eta zehaztu behar duzue. Sorkuntzari eta **pentsamendu ameslari, errealista eta kritikoari** bide emateko, *The Golden Circle* metodologia erabiliko duzue.

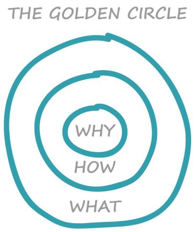

5. EKIN

5.1 IDEIAREN ZEHAZTAPENA PLANIFIKATU

5.2 IDEIAREN ZEHAZTAPENA GAUZATU

5.3 IDEIEN SOZIALIZAZIOA

Balioesteko adierazleak

- Gaiak sortutako interesa
- Proposamenaren eraginkortasuna
- Proposamenaren bideragarritasuna
- Proposamena gauzatuz gero komunitateari eta ikasleei zer nolako ekarpena egingo dien

5.4 IKASLE KOOPERATIBAK ERATU

- **Adostu ikasle-kooperatibaren izena eta irudi korporatiboa edo logoa.**
- **Egin kooperatibako bazkideen zerrenda. Bazkide bakoitzak kooperatibako kide izatea onartu behar du, sinatuz (ikus [dokumentu-eredua] eranskinean).**
- **Adostu kooperatibaren estatutuak (ikus [estatutuen adibidea]). Estatutuek honako atal hauek izan behar dituzte:**
  - I. atala: izena, helburua, iraupena eta helbidea
  - II. atala: bazkideak, altak eta bajak, betebeharrak eta eskubideak
  - III. atala: kooperatibaren organoak

Egin kooperatibaren eraketa-batzarra.

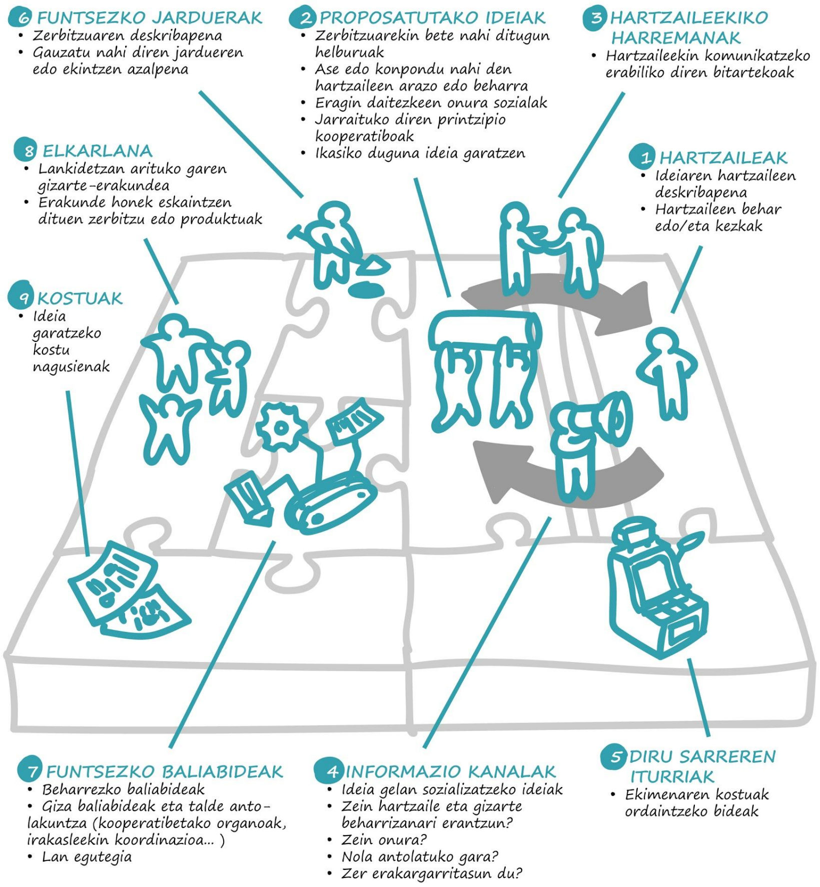

BIGARREN FASEA

1. IKASLE KOOPERATIBA ERATU

-Izena eta logoa

-Estatutuak

-Bazkideen zerrenda

-Eraketa-batzarra

2. PROIEKTUAREN ZIRRIBORROA EGIN.

-Zer zerbitzu eskainiko dugun (Canvas diagrama osatu)

-Zer ikasiko dugun zehaztu

3. GIZARTE-ERAKUNDEEKIN HARREMANETAN JARRI

-Zein Gizarte erakunderekin harremanetan jarri

-Batak besteari zer eskaini diezaiokegu elkarri?

-Adostasuna lortu

4. PROIEKTUA PLANIFIKATU ETA ANTOLATU

1. Proiektuaren izena, eta zerbitzuaren definizio laburra eta argia.
2. Ikasle kooperatibaren izena, eta taldean izena eman duten lagunena.
3. Zerbitzuaren xedearen eta gizarte-beharraren diagnostiko laburra.
4. Hartzaileak.
5. Zerbitzuarekin bete nahi ditugun helburu hautemangarriak.
6. Proiektuaren bitartez landuko ditugun alderdiak.
7. Gauzatuko ditugun jardueren edo ekintzen azalpena.
8. Lankidetzan arituko garen gizarte-erakundea edo –erakundeak.
9. Taldearen antolakuntza eta lan-egutegia.
10. Aurrekontua.

5. PROIEKTUA GAUZATU

1. Aplikazioa bermatuko dugu.
2. Ingurukoekin harremanetan egongo gara.
3. Proiektua erregistratu, haren berri eman eta hura jendarteratuko dugu.
4. Zerbitzuan ikasten ari garena gogora ekarriko dugu.

6. PROIEKTUA BALIOETSI

1. Gauzatutako zerbitzuaren emaitzak ebaluatuko ditugu.
2. ‘Ikasitakoa’ errepasatuko dugu.
3. Etorkizuneko jarduera-ildoa planeatuko dugu.
4. Gure esperientzia ospatuko dugu.

BAGA, BIGA, ... BOGA

ekintzailetza sozialaren lanketa bigarren hezkuntzan

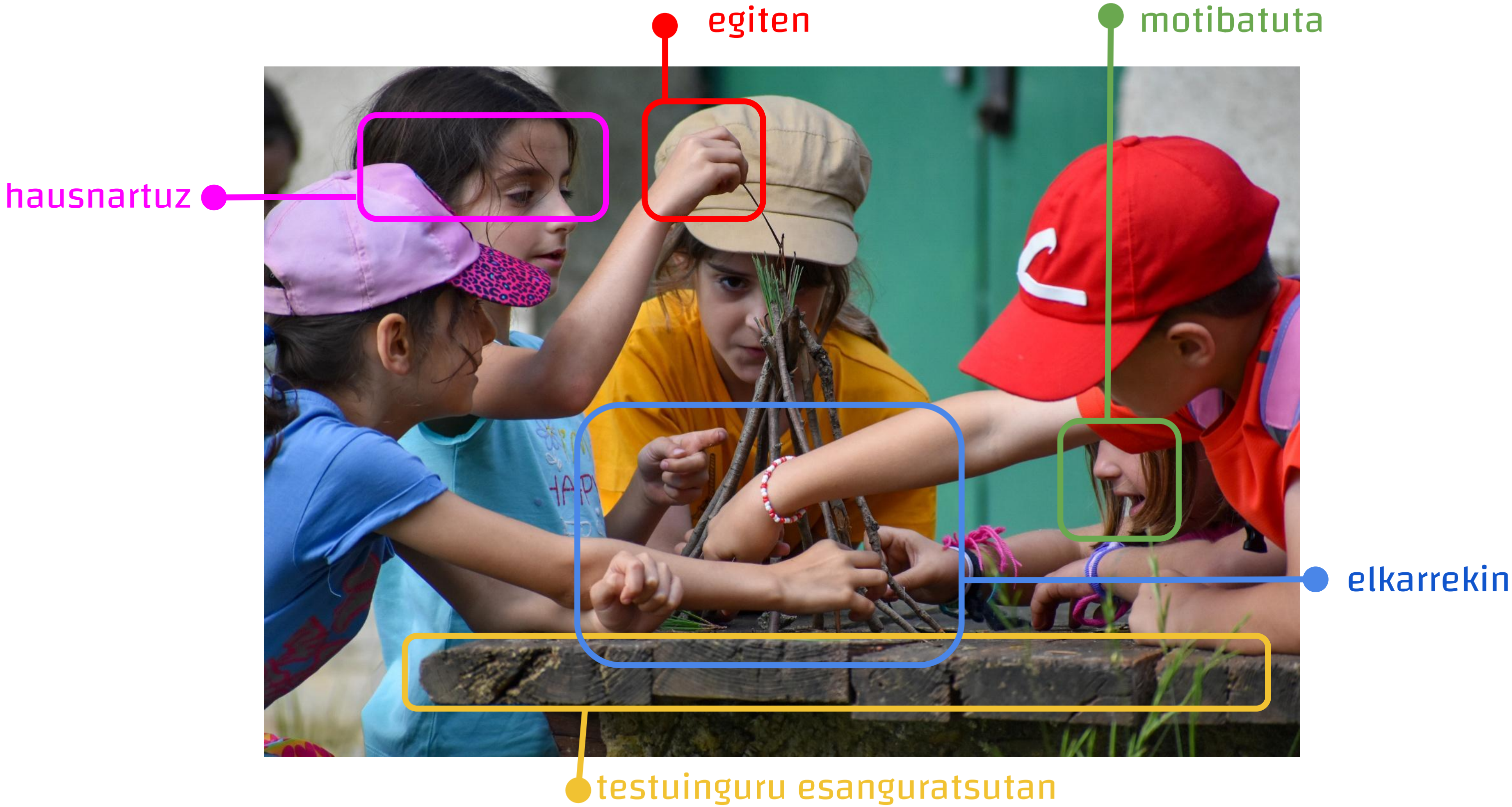

BAGA, BIGA, … BOGA:

ekintzaileta sozialaren lanketa bigarren hezkuntzan

BAGA: testuinguru
esanguratsutan

HEZKUNTZA TESTUINGURUEN GRABITATE ZENTRO ALDAKETA

- Pertsona eredua: garatzen eta eraikitzen lagundu nahi dugun pertsona horrek zer ezaugarri izatea nahiko genuke?

- Erresilientzia
    - Barne sendotasuna (barne askatasuna / heldutasun afektiboa, kontziantza duena)
    - Eraldatzailea (humanoa / sortzailea / solidarioa / autoeratua)

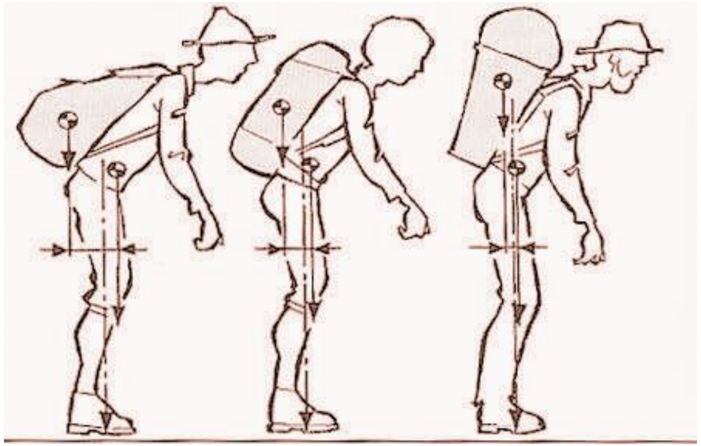

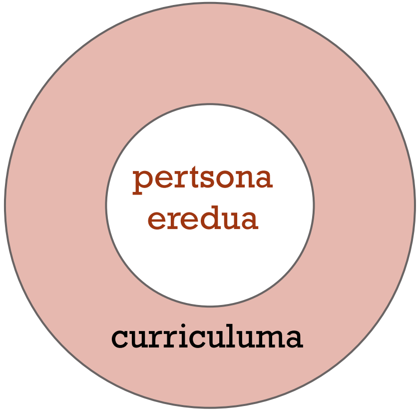

egiten

METODOLOGIA ETA PROZESUA
IKASKUNTZAREN FOKOAK

"Taldean lan egiteko konpetentzia garatzeko, **taldean lan egiten** jarri beharko ditugu ikasleak; ahozko komunikazioa garatzeko, jende aurrean hitz egiteko aukera eman beharko diegu; erantzukizuna garatzeko, beren konpromisoa frogatzeko zereginak esleitu beharko dizkiegu, e.a."
Gil, Baños, Alías eta Gil (2007)

IKASKETA-ZERBITZUA (I+Z)

- Komunitatearentzako zerbitzu bat egitearen bitartez ikastean datza.
- Eskolan ikasten diren gauzak indartzen eta hobetzen dira zerbitzu bat egitean komunitatearen onurarako.
- Ikastea eta zerbitzua egitea dira ideia garrantzitsuak.

BAGA, BIGA, … BOGA

ekintzailetza sozialaren lanketa bigarren hezkuntzan

elkarrekin

ELKARREKIN ETA ELKARRERAGINEAN

- “Bestearen beharra daukagu, bestearen elkarrekintzan hazten gara, hezten gara eta eraikitzen dugu gure ikaste prozesua” (Vygotsky, 1979)

- komunitateari begira
- ikaslearen “ politizatzearen” garrantzia
- erantzunkidetasuna indartu

ELKARREKIN IKASTEN IKASI

Helburu komuna

Talde izaera/identitatea

Kideen arteko kohesioa

Lortu beharreko helburuen identifikazioa

Elkarmenpekotasun positiboa

Rolen banaketa eta kudeaketa

Zereginen banaketa eta kudeaketa

Laguntzaren kudeaketa

Denboralizazioaren kudeaketa

ELKARREKIN BIZITZEN IKASI

Bakarkako erantzunkizuna

Konpromisoen betetze maila

Rolen betetze maila

Konpetentzia espezifikoaren garapena

Aurrezaurreko komunikazioa

Entzumen aktiboa

Norberaren nahiak/beharrak adieraztea

Gatazken kudeaketa

motibatuta

BIZIPENETATIK IKASTEN DUGULAKO

- Arazo-egoerak erronka eragin behar die ikasleei: ezagutza berrien beharra sentitu eta jakin mina eta motibazioa piztuz

MOTIBAZIOAREN BALDINTZA ETA ERAGILEAK				
ERAGILE PERTSONALAK	Jakinmina	Arazoaren kontzientziazioa	Baliagarritasuna esanguratasuna	Erronka
TESTUINGURU ERAGILEAK	-Informazio berria eta ezustekoa aurkeztu -Arazoak eta galderak planteatu	-Aurrezagutzak aktibatu -Dakitena nahikoa ez dela sentiarazi -Gatazka kognitiboak sorrarazi	-Ikasi behar dugunaren funtzionaltasuna ikusarazi -Ikasleen interesak eta ikasi behar dugunaren arteko lotura egin	-Ikaskuntza helburua konpetentzia modura eta egingarri gisa azaldu

(Alonso Tapia, 1997)

hausnartuz

PENTSAMENDU KONTZIENTEAGOA ETA SAKONAGOA ERAGINEZ

- *Sapere aude!*
- Arrazoimenari kritika, gidaritzetatik kanpo autonomia eta erabakiak hartzeko konpromisoa
- Erabaki kontzienteak
- Metakognizioa, ikaste-prozesuaren erantzule, hausnarketa eginez

AMAITZEN HASTEKO (I)

"De tres hermanos el pequeño partió
Por la vereda a descubrir y a fundar
Y para nunca equivocarse o errar
Una pupila llevaba arriba y la otra en el andar"
Fábula de los tres hermanos, Silvio Rodriguez

AMAITZEN HASTEKO (II)

Ikasgaian oinarritua ↔ Arazo-egoeretan ↔ Erronketan

Ariketak ↔ Jarduerak ↔ Zereginak ↔ Arazo-egoerak

Espezializatu ↔ Testuingurura egokitu

Irakasleak bideratuta ↔ Ikasleak bideratuta

Bakarkako ikasketa ↔ Bikoteka ↔ Taldean ↔ Komunitatean

Diziplina bakarra ↔ Diziplinartekoa ↔ Transdiziplinarra

Eduki abstraktua ↔ Eduki esanguratsua

Jette Egelund Holgaard, 2011, egokituta

"Aurrean biderik ez da norberak egina ez bada…"
(Anari, *Bidea eta denbora*, 2009)

Mikel Errazkin Agirrezabala
m.errazkin@urretxindorra.eus